רש״ש, ב) [בת״י או ה׳ קינין בב׳ רבעים ולמה היה לו ליקח שימכר

ביחד ב' קינים בב' רבעים אלא],

ג) רש"א רצעתים, ד) רש"א ד',

ה) ונקט שיעור דכל קן דהיינו ב׳

ס) ותקט שיעור דכל קן דהייע ב' פרידות אל זכר, אלל נגד אלל נגד אלל נגד אלל נגד מסואת שמחו בעליה ואעייג מטאח שמחו בעליה ואעייג רשיל, רש"ל, ו כמו עוד ייל. רש"ל, ו) נ"ל בפרק קחל דף יידר: ן) שייך למשנה לעיל קסה:,
מ) שייך למשנה לעיל קסה:,
ש) שייך למחנה דלעיל קסה:,
ש) שייך למחנה דלעיל קסה:,

הגהות הב"ח

(א) רשב"ם ד"ה הפל וכו' אלא

נת) אשב ב לאים קפר וכרי מנת נקט הכי משום: (ג) ד"ה דאסוכי קא מסכי להו סוכמין אומן: (ג) תום' ד"ה (בע"א)

ה"ג נכנס וכו' שבכל הספרים

ה"ג נכנס וכר שבכנ הספרים היה כחוב ואין בין בכרימות: (ד) בא"ד לוקי טעמה דר"ע דסבר: (ה) ד"ה רבעמים וכר דמ"ר האומר הרי עלי בסלע למזבח יביא כבש וכר ומדחס למזבח יביא כבש וכר ומדחס

רחמנא עליה דדלות למהוי חד

משיתסר בעשירות כו׳ ומדרבעתי׳: (ו) בא"ד לעיל

הזה לריך שיפריש רובע לקינו: (1) בא"ד ובפרק קמא דכריתות

מפרש רש"י קינין בדינרי זהב מפרש רש"י קינין בשני זהובים קן לדינר זהב קינין בריבעתים

כסף ולפי זה יוכל להיות וכו׳ היה יכול לומר שלשה בג׳

היה יטול נותר שנשה בגי רבעים או ארבעה קינין בד' רנעים אלא נראה דגרסיון קן ברבעתים ופירוש קן: (ת) בא"ד לא דק ושמא נקיט

לה הכי לפי היוקר: (ט) בא"ז

משמע דחטאת לא נעי סלע

וים לומר: (י) בא"ד מדאמר רחמנא איל שתי שנים בכסף שקלים: (כ) בא"ד ושמא דנקא שקלים: (כ)

דחטאת לאו דוקא: (ל) ד"ה

לתה כמוב העליון פיי ר״י וכו שכותבין פעמיים בענין הכלשון של שטר: (מ) ד״ה ה״כ וכו׳ אחר התחשון דהא אין

למדין וכו' מן העליון מאמים אפי' אם נמחק: (ג) בא"ד

כותבין בשטר 'סכום המלוה חנותיים: (ם) בא"ד כותבין את

וכו' התחתון שהרי ככל: (ע) ד"ה אכל וכו' מ"מ נכתב

קינין בשני זהובים קן ר זהב קינין בריבעתים קינין בשני רביעי דינר

עין משפם גר מצוה

בו א מיי׳ פכ"ז מהלי מלוה

בו א מיי פכ"ז מהכי מנוה ולוה הלכה יד סמג עשין לד טוש"ע ח"מ סי מב סעיף ו: בז ב מיי שם הלכה טו טוש"ע שם ס"ו:

מח ד מיי׳ שם טוש״ע שם

מוסף רש"י

לשון חלי הוא (כריתות ח.).

רבינו גרשום

דליהוי רביעי אלא חצי קו

ריבעתן דהשתא נתזלזלו בפחות ממה שאמר ולהכי

בפוחת כומה שאמו החוכי נשבע ותיקן כך שלא יתאחרו שם היולדות ושלא יתבטלו מפריה ורביה: פום' היה כתוב

בשטר מאתים מלמעלי ומלמטה מנה או מנה מלמעלה

ומאתים מלמטה הכל הולך אחר התחתון. ובלבד שלא יהא

בשיטה אחרונה דאמרינן דהאי דחזר וכתבו למטה משום דלמעלה לא דק והשתא

מלמצלו לא דק והשוגא מלמטה דק. וכיון דהכל הולך אחר התחתון א"כ למה כותבין את העליון כר'. הא סיפא ע"כ מיירי בהיכא דממון שוה בין

מלמעלה בין מלמטה: שאם

מלמנית בין מלמחת שאם תמחק אות אחת מן התחתון. מפרש בגמ׳ במאי מיירי: ת״ר האי דקתני מתני׳ ילמד התחתון מן העליון. באות אחת

אם תמחק מן התחתון שילמד

מן העליון אבל נמחקו שתי

אותיות בתחתון אין למדין מן העליון. והיכי דמי ילמד

וכד ולמטה כתב חנז דהשתא

נמחק אות אחת מלמטה וילמד נמחק אות אחת מלמטה וילמד מלמעלה דהאי חנן היינו חנני של מעלה. והכי נמי ענן מענני אבל אי כתב למעלה חנני ולמטה חן או למעלה ענני

ילמטה ען דהשתא נמחק ב׳ אותיות אין למדין מן העליון לתחתון דלא חדא מילתא

נמחקו מן התחתון דאין למדין

. העליון: דלמא איתרמי שם בן

. ב׳ אותיות. דלוה. כגון דן נח

שם וכי נמחק מהן אות השתא שם וכי נמחק מהן אות השתא צריך למילף חצי השם מן העליון: אלא להיכא דנמחק ב׳

אותיות מן התחתון היינו טעמא דאין למדין מן העליון

טעמא ואין למוין מן הציחן דלמא מיתרמי שם בן ג' אותיות כגון משה או דוד ולהיכא דנמחקו ב' אותיות מן התחתון היינו טעמא דאין

למדין מן העליון משום דנמחק

. רובא דשמא וגזרינן ב׳ אותיות

דהן פלגא דאין למדין אטו ב' אותיות דהוי רובא אבל היכא דנמחק אות אחת למדין מן

העליון דודאי אות אחת אי נמחקת ליתא רובא דשמא:

אמר רב פפא הא פשיטא לי.

אי כתב מלמעלה ספל שחייב אי כונב מלמעלו ספל שחייב פלוני לפלוני ולמטה בשטר כתב קפל כלומר דבר מקופל וכפול כמו מקטורן שהוא

מכוסה מן בגד מבחוץ או שאר מרוטו מן בגו מבוון או שאו בגד כפול ודאי הכל הולך אחר התחתון וגבי נמי בעל השטר קפל. אבל הא קא מיבעיא לי קפל מלמעלה וספל מלמטה

. מהו. מי חיישינן לזבוב ואיכא

מוח: מי ורישינן לובוב היכא למימר בתחתון נמי קפל הוה אלא זבוב דיבק האות דרגל של ק' ועשאו ס' וגובה קפל דילמד מעליון אי לא: ההוא

שטרא דהוה כתב ביה שית

כמו מקטורן שהוא

מן העליון משום מן העליון משום דלמא מיתרמי למעלה שם בן ד' אותיות כגון נחור והאי נח דכתב בתחתון דנמחק הוה ליה פלגא דשמא ואין למדין מן

ובספר רבינו תם מלאתי במשנה כריתות במילתיה דרבן שמעון בן

גרסינן ליה כי מוקי טעמא דר"ע" לפשיעה לוקי טעמא (ד) דסבר כרשב"ג ולא שייך פשיעה לדידיה מיהו יש לדחות דמדקאמר תאמר על אחת מהן משמע שכולן חובה עליה: והג"ה. ובפירוש אשכנזים ראיתי כתוב רשב"ג ורבי יוחנן בן נורי ורבי עקיבא מדמי להוב לטבילתה ופליגי אבית שמאי ואבית הלל. עד כאן): כדפירש בקונטרס

כפרה (כריתות דף י: ושם) דקאמר עשירית האיפה בפרוטה מנלן דת"ר האומר הרי עלי (ס) סלע יביא כבש שאין לך דבר שקרב בסלע אלא כבש ותנן עמדו קינים בו ביום ברבעתים ומדחם רחמנא עליה דדל להוי חד משיחסר בסלע כו' ומדרבעתים חד משיתסר בסלע שמע מינה דהיינו רובע דינר ג ונראה דגרם רבעתים ולא רבעתיים מאחר שהוא רובע

דינר כדפרישית דאי גרסי׳ רבעתיים א״כ לריך לפרש דהיינו שתי

רבעי חלי דינר דהיינו נמי רובע דינר וזה לא היה שום חשבון ועוד דאמרינן לעיל (0 בההוא פירקא (דף ט.) [גר] בזמן הזה לריך שיפרוש רובע לקינו אע"ג שמביא קן שלם שתי פרידין כדחמר התם אלמא כל הקן ברובע הוא ובפרק קמא דכריתות (דף ת.) מפרש רש"י (ו) שני קינין ברבעתים ולפי זה יוכל להיות רבעתיים אבל אינו מיושב דא״כ למה נקט שני קינין בשני רבעים

היה יכול לומר שלשה ש (או שני) קינין בשלש רבעים אלא נראה דגרסינן ש ברבעתי ופירוש קן ברובע ובדינרי זהב נמי קן בדינר זהב אבל בתורת כהנים מלא רבי רבעתיים בשני יודין וקשה לרבי מהא דאמרינן בפ' הוליאו לו ניומא דף נה: ושם ד"ה ונברור) במתני' ר' אומר לא היה שם אלא כן אחד של זהב בלבד וחני רבי יהודה אומר לא היו שופרות לקיני חובה מפני המערובות ופריך ונישקול ארבע זוזי ונשדי במים והגך לישתרו משמע דדמי שני פרידין היינו השמונה זוזי והתם משמע חד משיתסר בסלע ואומר רבי דהיינו ארבע זוזי פשיטי דהיינו איסתירא סלע מדינה דהויא פלגא דוואסי דאט"ג דאכתי הוה ליה למימר תרי זוזי דהיינו ריבעא דווא לא דק ה (ח ווקיט לה שמא לפי היוקר שהיה בימיהם ואכתי קשה לר"י דהתם קאמר כבש חטאת דקרב בסלע והא אמרי׳ בפרק בתרא דכריתות (דף מ.) מפני מה לא נתנה תורה שיעור למחוסרי כפרה שמא יוזלו העלאים ואין להם תקנה לאכול בקדשים ופריך והא חטאת חלב דלא נתנה מורה שיעור משמע (ש) התם דלא בעי סלע ויש לומר¹ דמלוה מן המובחר להביא בסלע דבעינן מבחר נדריך מיוחד שבעדרו ולהכי הוי דבר הגון להביא סלע בתחלה אע"פ שכשר בפחות כדאמרי" בפרק "בתרא דכריתות (שם) מדאמר רחמנא איל (" בכסף שקלים מכלל דכבש בן שנה בסלע ועוד קשה לר"י דבפרק איזהו מקומן (זבחים דף מח. ושם) אמר חטאת בת דנקא והיינו מעה שתות דינר והוא חד מכ"ד בסלע ומשמע דדנקא דוקא כגון הראיה שתי כסף וחגיגה מעה כסף דבחגיגה פ"ק (דף ו. ושם) ובפ"ק דבכורות (דף יא. ושם) אמרינן פטרווא בת דנקא על שה של פדיון פטר חמור והיינו מעה ושמא דנקא 🌣 לאו דוקא אי נמי לכל הפחות דנקא דהכי אמור רבנן עין יפה סלע עין רעה דנקא " ועוד יש להקשות מהא דאמר במנחות בפרק בתרא (דף קו: ושם ד״ה כגש) הרי עלי שור כו' כבש יביא הוא ונסכיו בסלע וליכא לתרוני הא דקאמר בחטאת בת דנקא והכא סלע שהנסכים משלימין לסלע שהרי עשירית האיפה שיביא למנחת הכבש בפרוטה כדקאמר התם והיאך ישלים מן הנסכים בשלשה ועשרים חלקים של סלע ועוד אומר רבי דשיבוש הוא דחטאת אינה טעונה נסכים כדאמר בעלמא (מנחות דף 1:) אלא הכי איכא לשנויי כדפרישית: חי אם בן דמה בתוב (0. פירש ר"י דבשלמא אם לריך שיכתבו בשני מקומות קודם שיטה האחרונה שאין ללמוד מן השטר עד שיכתבו שתי פעמים אחי שפיר מה שכותבין פעמים מענין הראשון של שטר דהיינו הלואה ובענין השני שמדבר באחריות אבל מאחר שלמדין מן התחתון לבדו למה כותבין העליון באחד מהן דיו: 🗘 🗖 בן למה בתוב העדיון שאם תמחוק בו'. האי טעמא לא שייך בהא דאמר הכל הולך אחר התחתון (מ) (כדאמר) ואין למדין מן העליון כלום ואם כתב למטה מנה אין למדין מן העליון מאתים אם נמחק קצת מן התחתון ועוד דאות אחת לא שייכא כלל להני גווני אלא מילחא באפי נפשיה היא וקאי אהא דאמר כותבין (0) שטר סכום המלוה פעמים וקאמר מה שרגילים לכפול בדברים בשטר כגון שמות האנשים כדאמרינן בגמ' כגון חנן מחנני שאם חמחוק אות אחת מן התחתון ילמוד מן העליון שלומדין חנן מחנני והיינו באות אחת ובפירוש רבינו חננאל כחוב א״כ למה כותבין

גמליאל והשאר עליה חובה ומתחלה היה כתוב ואין השאר עליה חובה ומחק ואין א וכן היה נראה עיקר אבל יש תימה שבכל הספרים עוד בכאן עוד בכרימות בין בתורת כהנים בין בכאן עוד ש הוא כתוב [ואין] בין בכרימות בין בתורת יש לדקדק דלא גרסינן ואין דאי ועמדו קינין בו ביום ברבעתים: כתוב

ועמדו קינין בו ביום ברבעתים. ג' קינין נשני רניעית דינר כסף. ל"ל רנעתים

רבעתים. היינו רוצע דינר

והכי מוכח בפרק ארבעה מחוסרי

ארבע אותיות והוה ליה פלגיה דשמא אי הכי אות אחת נמי דלמא מיתרמי שם בן שתי אותיות והוה ליה פלגיה דשמא אלא שתי אותיות היינו מעמא דלמא מיתרמי שם בן שלש אותיות והוה ליה רובא דשמא אמר רב פפא בפשימא לי ספל מלמעלה וקפל מלממה הכל הולך אחר התחתון בעי רב פפא קפל מלמעלה וספל מלממה מאי מי יחיישינן לזבוב או לא תיקו ההוא דהוה כתב ביה שית מאה וזווא שלחה רב שרביא קמיה דאביי שית מאה איסתירי וזוזא או דלמא שית מאה פריטי וזוזא אמר ליה ידל פריטי דלא כתבי בשטרא דאסוכי מסכן להו ומשוי

מלמעלה וכו': תנו רבנן "ילמד התחתון

מן העליון באות אחת אבל לא בשתי

אותיות כגון חנן מחנני וענן מענני מאי שנא

שתי אותיות דלא דלמא מיתרמי שם בן

לן חולקין דהתם עיקר המעשה אין ידוע לנו היאך היה כגון שור שנגח את הפרה ונמצא עוברה

ועמדו קינין. שני תורים או שני בני יונה קרויין קן: ברבעסים.

ברביעית דינר שני תורין ברובע דינר דהיינו מ״ח פרוטות דקל״ב

פרוטות יש בדינר בפ"ק דקדושין (דף יב.) והכי מפרש בד' מחוסרי

ב"ש אומרים בריבעא כסף ובריבעא

מעות דהיינו ריבעה דינר: ת"ר

ילמד מחמון מן העליון באום אחם.

שחסר מן התחתון כגון חנן מחנני ענן

מענני: אבל לא בשתים. כגון חן

מחנני ען מענני: והוה ליה רובא

דשמת. דכולי האי ודאי לא ילפינן

מעליון ששתי אותיות לא חיסר הסופר

וינתן הממון למי ששמו כך כמו שכתוב

בתחתון: ספל מלמעלה. ספל אדירים

(שופטים ה) הפקיד פלוני לפלוני: קפל

מלמטה. טליתות שראויין לקפל. ויש

פותרין גימטריא הוא ספל והפל והבל

הוא והוא הדין לכל הכלים דעלמא

אלא (א) הכי נקט משום דבעי עלה

במסקנה קפל מלמעלה וספל מלמטה

כו': מי חיישינו לובוב. שחיסר רגלה

של קו"ף ונעשית סמ"ך ובהא נמי ילמד

מעליון: מיקו. והמוליא מחבירו

עליו הראיה דכיון דמסתפק דינא

לבי דינא היאך יוליאו מיד המחזיק.

ולא דמי לממון המוטל בספק דקיימא

כפרה (כריתות י:) ודכוותה אשכחן במסכת מעשר שני (פ"ב מ"ט ע"ש)

בלדה (לעיל דף לג.) וכגון נפל הבית עליו ועל אמו (שם דף קנח:) הלכך פוסקין להן ב"ד את הדין שיחלוקו אבל כל מקום שעלתה ההלכה בתיקו הואיל ואין הדיינין יודעין לפסוק את הדין היו שוחקין והמחזיק יחזיק במה שבידו: דאסוכי קא מסכי להו. (ט) סומכין אותן בדינרין במקום קל"ב פרוטות כותבין דינר:

ונמחק גרע מהיכא: (פ) ר"ה דלמא וכו' דמדקאמר דלמא וכו' ומימה הוא דליגזור: מוסף תוספות

א. ולא חידש רשב"ג כלום ריטכ״א, ב. [ורשב״ג ד]נכנס לב״ד ולימד נראה שלא היקל . על ד״ת אלא לטבילות מדמי על דייון אלא לטבילווו מו מי לה לגמרי, דאי מחוייב הי טבילות כיון דטבל ליה חדא א"צ לטבול עוד. כריתות ת מוד"ה נכנס, ג. שהסלע הוא דיורים ורוכע דיור רי דינורים ורובע דינור היינו י"ו רבעים. לש"י כליתות י ד. כדאמר בפ" אע"פ (כתובות סד.). מנחות קו: תוד"ה כנט, ה. [ד]אורחיה דהש"ס בכל דוכתא ד' זווי, . ולאו דוקא, כדאשכחן בפ׳ רלוזפן זוזי ובפ"ק דגיטין (יג.) דאי בעי שקיל ארבע זוזי מישראל ופסיל ליה ובפ׳ מישו אל הפטיל ליזה הבפי המקדיש שדהו (ערכין כט.) שקיל ארבע זוזי ושדי בנהרא. שם. ועיין יומא נה: תוד"ה ונברור. 1. דודאי מה״ת יכול להביא אפי׳ בפרוטה. מנחות הז: תוד״ה אלא כלומר דמים לפן, יו. אלא כיובוו זוהים קלים בעלמא, שלא ניתן לה קצבה. לש״י זכחים מח. ח. אבל פחות מדנקא מיקרי עבריינא, ומ"מ אם הוזלו והם שמנים בפחות מדנקא מתכפר בפחות מכסף שקלים אינו

לא ילמוד (© ומדקאמר דלמא מיתרמי כו' משמע דמשום הך חששא פסולין בכולהו וחימה הוא ליגזור באחריני ולהפסידו משום הך חששא: מפל וקפד. פירש רבינו מס ספל ס' פלגי כמו שלשים חלאין דלעיל במי שמת (דף קמה.) חלאי סלעים קפל ק' פלגי ורבינו חנואל מפרש שתי לשונות ספל ספל ממש כדפירש הקונטרס קפל כלי אחד ששמו כן ב ועוד לשון אחר פירש ב ספל סאה ופלגא מאה סתם וזוזא. חייב פלוני לפלוני: אסתירי היינו סלע: קפל קב ופלגא: אבובי מסבי. לשון מנין כמו סך מקרי דרדקי (לעיל דף כא.) סך קירי פלסתר (ע"ו דף יא:) ד: מתכפר משום דכתיב כסף שקלים. כיימות יו מוד"ה מלל. 10. [ד]כיון שהתחתון סותר את העליון אמרינן מיהדר קא הדר ביה מעליון ולפיכך הלך אחר התחתון. שיטה מקונלת כשם הלש"ס. ". ושמא תאמר ולמה לא אמרו בה לילך אחר פחות שבלשונות שבלשונות אבל כל שהם דבורים מחולקים וכל אחד מהם דבור בפני על הדרך שאמרו בזווין מאה דאינון תליתן... מפני שבאלו דבור אחד הוא והאחד תלוי בחברו וכל שכותב מאה שהם מאתיים או מאתיים שהם מאה וכיוצא בזה אינו נוטל אלא בפחות שבלשונות אבל כל שהם דבורים מחולקים וכל אחד מהם דבור בפני עצמו האור בהודה אלה האור הצדור במי שבאלר דבו אזור הוא האורו הוצר שכות באה שהאלר בו אזור הוא האור הוצר במי שבאלר דבו אזור האור באה המאורים או מאורים שה מאורים או מאור במי באה המור במי שבאלר במור המאיר א"ג מחציתן אבל לא רובן, אבל אות עצמו הינו באיך לחברין האלא העד מידע אותיות שבי אם הינו בא בל אות במצא אותה אות שלמדין בו שמי אותיות אפי אם יהא אותו שם קטן בן שתי אותיות או מלה קטנה בת שתי אותיות שנמצא אותה אות שלמדין מצ"שם או חצי מסלה למדין ואין בכך כלום הואיל הינו הואיל הינו הואיל הינו בי מאה וחמשה דינרים הוא משלה בשל לבסוף אם חיישינן לזבוב. ליענ"ל. "ג. דלשון נוטריקון הוא שהיו כותבין. ליענ"ל. "ד. ומ"א למד דכל שטר שכתוב בו מאה וחמשה דינרים ובי האלה בשל לבסוף אם חיישינן לזבוב. ליענ"ל. "ג. דלשון נוטריקון הוא שהיו כותבין. ליענ"ל. "ד. ומכאן אתה למד דכל שטר שכתוב בו מאה וחמשה דינרים ובי אומריים שהם מעות דא"כ אסוכי מסכי להו. ליענ"ל.

את העליון משמע כדפרישית והא דלא קאמר א״כ למה כוחבין את 🙉 התחתונה לפי שהתחתונה עיקר וכן פירש רבי שלא הוצרך ליתן טעם

למה כותבין התחתונה שהרי בכל טעות שיטעה בעליון יתקן ע"י התחתון אפי" בדבר שאין לומר שכן רלה לכתוב בעליון " ולכך כותבין התחתון שאם כותבין התחתונה שהרי בכל טעות שיטעה": אבל דא משתי אותיות. פירש רשב"ם אלא יתן למי ששמו כך ששמי אותיות

לא חסר הסופר ומשמע שלא היה מעמידו בנמחק האות ואתא שפיר לספרים דגרסי במתני׳ שאם לא כתב אות אחת כו׳ אבל לספרים

דגרסי במתניתין שאם תמחק אין לפרש כן דהא משמע דקאי אמתניתין דקתני שאם תמחק אות אחת כו' ואות אחת דמתניתין נמי

אין לפרש אלא כפי ברייתא זו ואומר רבי דבגירסא זו לריך לפרש דבנמחקו שתי אותיות מיירי דכולי האי לא גמרינן מעליון יא ולא יגבה

כלל ואע"ג דאי לאו אהדר לדיבוריה לא הוה פסלינן ליה במאי דלא כתב אלא חדא זימנא מכל מקום (ש) נמחק ונכתב גרע מהיכא

דלא נכחב כלל דכיון דשתי אותיוח שבעליון אין ניכרוח בו שמא לא החזיר דבריו אלא לשנוח השם מאחר דחזינן ביה ריעוחא בשתי אותיוח:

(הגה"ה. בתוספתא תניא לעולם התחתון ילתוד מן העליון בתקושר באות אחת ולא בשתי אותיות ונראה לר"י דבחזרת וקנינא מיניה

מיירי דמחלקינן במקושר ולריך עיון. ע"ל הגה"ה): דלמא מיתרמי שם בן שלש אותיות. תימה היכא דלא הוי רובא מיהא אמאי